



FAKULTA
SOCIÁLNÍCH VĚD
Univerzita Karlova



Tisková zpráva

Praha, 26. srpna 2024

Občané rozhodují o médiích. První občanský parlament o médiích a demokracii v Česku hledá dobrovolníky

Příští rok se v Rakousku, Slovinsku, Irsku a také Česku budou konat občanské parlamenty o médiích a demokracii. Nejenom z hlediska střední Evropy se jedná o důležitou kontrolu zdravého fungování médií v době, kdy vlády zemí jako Maďarsko nebo sousední Slovensko výrazně omezují nezávislost médií a zvyšují kontrolu nad kulturními institucemi.

Mediální vědci a vědkyně z Univerzity Karlovy, kteří organizují občanský parlament o médiích a demokracii v Česku, jsou součástí evropského výzkumného projektu *Mapping Media for Future Democracies* ([MeDeMAP](#)). Ten si klade za cíl zmapovat evropskou mediální krajinu a zjistit, za jakých podmínek plní média demokratické funkce a jaká nebezpečí nebo výzvy (mediální) demokracii v Evropě čekají. Do projektu je zapojeno deset univerzit a výzkumných institucí také z Itálie, Polska, Portugalska nebo Francie.

Do občanského parlamentu se může zapojit dvacet dobrovolníků

Výzkumný tým z centra pro výzkum kultury a komunikace ([CULCORC](#)) na Institutu komunikačních studií a žurnalistiky (IKSŽ) FSV UK **aktuálně hledá 20 dobrovolníků a dobrovolnic, kteří by se chtěli zapojit do tohoto demokratického experimentu.** Občanský parlament (dále jen OP) o médiích a demokracii v Česku bude mezi březnem a červnem 2025 zasedat během čtyř sobot v Praze, Olomouci a Brně.

Občanský parlament patří mezi demokratické nástroje, které na základě pečlivě zorganizovaných setkání nechávají občany uvažovat nad složitými společenskými tématy a formulovat potenciální řešení. Výsledkem zasedání OP jsou zpravidla rezoluce s konkrétními řešeními, jež mohou sloužit jako inspirace pro politiky.

Členové OP o médiích a demokracii v České republice budou mimo jiné jednat o tom, jak zařídit, aby měli občané demokratičtější přístup k médiím a jejich hlas i problémy byly v médiích lépe zastoupeny. „Občanský parlament o médiích a demokracii organizujeme v příhodné době, kdy politické strany, instituce, média a novináři čelí rostoucí nedůvěře,“ říká docentka Vaia Doudaki z výzkumného týmu Univerzity Karlovy.

„Český občanský parlament poskytne občanům prostor společně uvažovat nad tím, jak vnímají roli médií v demokracii. Také nad tím, jak může být tato role přizpůsobená, aby média sloužila co nejlépe v době, kdy je demokracie sama o sobě zpochybňovaná anebo prochází transformací.“

Pozitivní změna a občanské parlamenty

Rezoluce, které se formulují na zasedáních, mají potenciál něco změnit, jak doplňuje mimořádný profesor Nico Carpentier, pod jehož vedením OP vzniká. „Rezoluce budeme sdílet se zákonodárci z Evropské unie, s českými politiky a relevantními institucemi, ale také s českými médií, kterým je předložíme jako doporučení. Prostřednictvím konkrétních opatření a řešení mohou následně podniknout kroky vedoucí k upevnování úlohy médií při posilování demokracie.“

Pozitivní příklady, kdy v evropských zemích došlo touto cestou k reálné změně, jsou. V Irsku v roce 2018 pomohlo občanské shromáždění, které funguje na podobných principech jako OP, odstranit ze zákona zákaz potratů. Kladné zkušenosti má také Rakousko, kde v roce 2022 zasedalo celostátní občanské shromáždění v otázkách klimatické krize (*Austrian Climate Citizens' Assembly*), které svolal parlament na základě petice. Ve Slovinsku se občanská shromáždění pořádají více než deset let na městské úrovni v Mariboru. V roce 2015 se této iniciativě podařilo prosadit zavedení participativního městského rozpočtu.

Česká republika nemá na rozdíl od jiných zemí EU tolik zkušenosti s principy tzv. deliberativní demokracie, které umožňují občanům podílet se na rozhodování o společenských problémech. Situace se ale mění, jak o tom mimo jiné svědčí plánovaný OP o médiích a demokracii.

V případě zájmu o účast v OP mohou dobrovolníci a dobrovolnice napsat dr. Miloši Hrochovi na emailovou adresu milos.hroch@fsv.cuni.cz. Pro více informací navštivte <https://medemap.fsv.cuni.cz/op/> a <https://medemap.fsv.cuni.cz/op/faq/>.

Mezinárodní výzkumný projekt Mapping Media for Future Democracies (MeDeMAP) byl spuštěn 1. března 2023 a jeho cílem je zkoumat, za jakých podmínek plní média demokratické funkce a jaké nebezpečí nebo výzvy (mediální) demokracii v Evropě čekají.

Projekt MeDeMAP získal finanční prostředky z programu Evropské unie pro výzkum a inovace Horizon 2020 na základě grantové dohody č. 101094984.

Pro více informací kontaktujte:

Mgr. Miloš Hroch, Ph.D.
Institut komunikačních studií a žurnalistiky
Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze
+ 420 608 145 541
milos.hroch@fsv.cuni.cz

Dr. Vaia Doudaki
Institut komunikačních studií a žurnalistiky
Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze
+ 420 730 546 763
vaia.doudaki@fsv.cuni.cz